

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)

МАТЕРІАЛИ
V Міжнародної науково-практичної конференції

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

31 березня – 2 квітня 2021 року

Том 1

ХАРКІВ
2021

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

ISBN 978-617-7886-20-3

Редакційна колегія:

Золотухіна С. Т. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Штефан Л. А. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Твердохліб Т. С. – д-р пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лазарева О. М. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Дейниченко Г. В. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

(протокол №2 від 10.03.2021 року)

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Мітра», 2021. Т.1. 313 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, студентів з питань розвитку педагогічної науки й освіти, психолого-педагогічних аспектів інклюзивної освіти, організації дистанційного навчання, реалізації інноваційних технологій, розвитку обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі, професійної підготовки фахівця а також сучасних проблем порівняльної педагогіки.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Видано за рахунок авторів.

ISBN 978-617-7886-20-3

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Секція І

Вектори розвитку педагогічної науки: методологія, історичний і компаративний дискурс	9
Балацинова А. Д. Ігнатій Петрович Козачинський – член ради при попечителі київського навчального округу з управління фондушевеними справами	9
Барабус А.А ., Васютіна Т. М. Структура громадянської компетентності особистості та підходи до її формування у педагогічній теорії і практиці	12
Бєляєв С. Б. Еволюція методологічних підходів у розробленні освітньо-професійних програм підготовки фахівців	15
Борисенко Н. О. Нове і традиційне у вихованні майбутнього вчителя	19
Го Іцзян Тенденції модернізації музично-педагогічної освіти в сучасному Китаї	22
Завгородня Т. К. Персоналістичний дискурс історико-педагогічних досліджень	25
Золотухіна С. Т. Єдність навчання і виховання – умова формування особистості фахівця	28
Князян М. О., Князян Р. Х. Теоретичні засади інноватизації загальної середньої освіти в Польщі	32
Кузнецова О. Ю., Троцько А. В., Штефан Л. А. Мета, завдання та функції театральної педагогіки як науки	35
Лупаренко С. Є. Дитинство та розвиток дитини з точки зору різних наукових підходів і теорій	39
Малихін О. В., Арістова Н. О. Актуальні питання післядипломної освіти вчителів в умовах непрогнозованих впливів (пандемія COVID-19): трансформація людських цінностей	42
Мельник В. А., Васильєва О. А. Теоретичний аналіз наукових позицій про пізнавальну самостійність дітей	45
Пісоцька М. Е., Кадашевич К. О. Індивідуалізація навчання учнів класичній хореографії у середніх спеціальних навчальних закладах України: історико-педагогічний аспект	48
Тарарак О. В., Тарарак М. Ю. Формування художньо-естетичної культури особистості в системі освіти Німеччини	51

Тарарак Н. Г. Організація методичної роботи в закладах дошкільної освіти: ретроспективний аналіз	56
Ткачова Н. О., Щєбликіна Т. А. Онтопедагогіка: суть і місце в системі наукових знань	60
Чжан Хао, Юр'єва К. А. Китайські педагоги про роль народної музики у вихованні дітей дошкільного віку	64
Чжан Ян, Цін Шен Розвиток ідей музичного виховання в педагогічних концепціях Е. Жак- Далькроза і З. Кодая	67
Чжао Бейбей, Юр'єва К. А. Мультимедіа в художній освіті китайських школярів і проблема медіа освітньої компетентності вчителів (міжнародний досвід)	70
Куліченко А. К. Медичний факультет університету Меріленда: передумови створення та витоки інноваційної діяльності у 19 столітті	73
До Цзінсюй, Го Цзяфей Формування підприємницьких здібностей студентів в університетах КНР	77
Чжан Ювень. До питання формування полікультурної компетентності у студентів китайських університетів	80
Секція II	
Дистанційна освіта: психолого-педагогічний базис, моделі, технології, ресурси	84
Акімова О. М. Тенденції розвитку професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до супроводу дистанційного навчання учнів з особливими освітніми потребами	84
Андрійчук (Радиш) Н. Б., Гвозд'їй С. П. Використання дистанційних ресурсів при вивченні біології людини у загальноосвітній школі	87
Білик В. М., Довгопола М. О., Мазур Д. С. Дистанційне навчання. Проблеми та переваги	91
Довженко Т. О., Небитова І. А. Дистанційне навчання як інноваційна форма професійної підготовки сучасного вчителя початкових класів	94
Дорош Т. Л., Дорошенко В. В. Формування творчої самостійності майбутніх учителів музики в дистанційному процесі	97
Доценко С. О., Чепелєв О. О. Організація самостійної роботи здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання	101

Жерновникова О. А., Коваленко О. А., Коваленко Л. М. Принципи і методи організації змішаного навчання в закладах вищої освіти	104
Жизномирська О. Я. Дистанційна форма навчання: шлях підвищення кваліфікації педагогів Тернопільського краю	107
Кравченко О. О. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу	111
Лебедева В. В. Ресурсне наповнення дистанційного курсу в системі MOODLE	115
Олійник Т. О., Пісоцька М. Е., Минко П. Є. Особливості вдосконалення студентоорієнтованого викладання в онлайн- середовищі	119
Пономарьова Н. О. Впровадження змішаного навчання у підготовці майбутніх учителів: досвід та перспективи	123
Потапова Н. В. Особливості використання веб-квестів в освітньому процесі в умовах дистанційного навчання	126
Прокопенко А. І., Доценко С. О. Цифровізація системи вищої освіти в умовах пандемії COVID-19	129
Собченко Т. М., Пивоварова О. М. Переваги та недоліки реалізації змішаного навчання майбутніх учителів-філологів у закладах вищої педагогічної освіти	133
Танько Т. П. Деякі аспекти організації дистанційного навчання у закладах вищої педагогічної освіти	137
Толочик О. В., Васютіна Т. М. Особливості організації змішаного навчання в початковій школі в контексті природничої освітньої галузі	141
Абдулкадір Кабадай Вплив телебачення на різні сфери розвитку дитини	144
Сірі Соллід Мадсен 2020: зміни ставлення викладачів до цифрових технологій як до освітнього ресурсу	149
Секція III Психолого-педагогічні засади інклюзивної освіти й підтримуючого навчання	155
Григоренко В.Л. Формування толерантності у майбутніх вихователів ЗДО в умовах інклюзивної освіти	155

Мараховська О. П., Твердохліб Т. С.	
Формування готовності до навчання в умовах інклюзії учнів з нормотиповим рівнем розвитку засобами образотворчого мистецтва	158
Маркіна Н. В.	
Музикотерапія як засіб гармонійного розвитку молодших школярів	162
Масюк О. М., Сінопальнікова Н. М., Титаренко Л. І.	
Формування математичної компетентності учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами	166
Шпачинський Д. В.	
Інклюзивне навчання як організаційно-педагогічна умова соціальної адаптації учнів з дитячим церебральним паралічем	169
Абдулкадір Кабадай	
Аналіз поглядів учителів дошкільної освіти на інклюзивне навчання	173
Сіссель Соллід	
Надання повноважень як концепт у спеціальній освіті	177
Секція IV	
Інновації в освіті	181
Батукова Л. А.	
Формування психологічних компетентностей як складової професіоналізму педагогів НУШ	181
Бирко Н. М.	
Універсальний дизайн – потреба та необхідність у забезпеченні якісних освітніх послуг сьогодення	184
Ван Ціхуей, Май Вень, Ян Ян	
Використання комп'ютерних технологій у системі вищої музичної освіти	188
Григораш О. В.	
Особливості інноваційного середовища закладу загальної середньої освіти	192
Грицай Н. Б.	
Використання технології «майстерня» у підготовці майбутніх учителів природничих наук	195
Загорська І. О.	
Формування соціокультурної компетентності на уроках англійської мови	198
Кабанська О. С., Парфьонова О. В., Пліс В. П.	
Використання медіазасобів у викладанні філологічних дисциплін здобувачам вищої освіти	202
Кислова М. А.	
Використання нових технологій при викладанні дисципліни «дискретна математика»	205
Лісовенко Г. В.	
Спільна аналітична діяльність учасників освітнього процесу в управлінні уроком	210

Машкіна Л. А.	
Інноваційні технології у закладах вищої освіти: сучасний вимір	213
Мельникова О. В., Гвоздій С. П.	
Використання інтерактивних технологій на уроках основ здоров'я	216
Невельська-Гордєєва О. П.	
Педагогічні аспекти тестування загальних навчально-правничих компетентностей	219
Попова О. В., Дейниченко Г. В., Жуков В. П.	
Технологія оцінювання рівня інноваційності закладу загальної середньої освіти	223
Прусак Ю. В., Прусак О. Р.	
Особливості застосування інформаційних технологій у підготовці майбутніх дизайнерів	226
Рогульська О. О.	
Підвищення мотивації майбутніх учителів іноземних мов до професійної діяльності на заняттях з англійської мови	230
Сівковська Г.О.	
Індивідуальна освітня траєкторія розвитку молодших школярів	234
Ткачов С. І., Ткачов А. С.	
«Студентське портфоліо» як засіб підвищення рівня навчальної мотивації студентів	237
Трухан Г. В.	
Інновації в педагогічній освіті Норвегії: інтеграція науки та практики	241
Тютюнник В. В., Савченко В. В., Васильєва С. О.	
Проблема впровадження інноваційних технологій в освіті	244
Харківська А. А.	
Розвиток полікультурної освіти – сучасний тренд педагогіки	247
Штефан Л. В.	
Інтелект-карти як основа діяльності в сучасному інформаційному просторі	250
Юровчик В. Г.	
Використання інноваційних технологій на уроках географії	254
Юрченко В. В.	
Сучасні технології навчання іноземної мови: поняття, різновиди, ефекти застосування	257
Секція V	
Актуальні проблеми освіти дорослих	261
Бойчук Ю. Д., Боярська-Хоменко А. В.	
Професійне навчання дорослих у корпоративних університетах США	261
Бохонкова Ю. О., Савельєва Є. О.	
Організаційно-психологічні умови формування психологічної готовності керівників банківських установ до управління персоналом	265

Вакуленко В. М. Сучасні моделі структурної побудови управління регіональним інститутом післядипломної педагогічної освіти	268
Васильєва С. О., Кришталь А. І., Скачкова П. О. Особливості та технології навчання дорослих в Україні	271
Ібрагім Ю. С. Формування вміння навчатися впродовж життя у батьків багатодітних сімей	275
Ізбаш С. С. Технологія концентрованого занурення у віртуальну освітню реальність як засіб формування цифрових компетентностей у викладачів вищої школи	278
Колісник О. В. Освітні потреби асистентів учителів та їх реалізація в закладі післядипломної педагогічної освіти	282
Прийма С. М., Аніщенко О. В., Строкань О. В. Валідація як форма визнання результатів навчання дорослих (на прикладі неформальної та інформальної освіти)	285
Ляо Цайчжи, Ду Шань, Чжан Ю Дослідження кореляції між переконаннями та відхиленнями в поведінці вчителів початкової та середньої школи	289
Секція VI	
Дуальна й неформальна освіта: світовий досвід	295
Завгородня К. П Траєкторія професійної підготовки вчителів у Данії та Фінляндії	295
Купна О. В. Сучасні організаційні форми неформальної освіти майбутніх педагогів	299
Лебедик Л. В. Полівалентна система підготовки соціальних працівників у країнах Європи	303
Масюк О. М., Титаренко Л. І., Смолянюк Н. М. Упровадження елементів дуальної освіти в систему професійної підготовки вчителів початкової школи	306
Сліпчишин Л. В. До питання підготовки майбутніх педагогів професійного навчання за дуальною формою	309

Джерела для опрацювання:

- список рекомендованої основної та додаткової літератури;
- бази даних;
- адреси Web-сайтів та інших ресурсів мережі Інтернет з інформацією, необхідною для навчання (з анотацією до кожного ресурсу);
- електронні книги за тематикою курсу (з анотацією);
- посилання на сайти електронних бібліотек (з анотацією).

Додатково. Залежно від специфіки галузі знань, ДК може бути укомплектований іншими елементами: робоча навчальна програма з потижневим плануванням, теми дискусій і порядок їх проведення, проектні завдання, глосарій, список скорочень і аббревіатур, рисунки, схеми, графіки, аудіо-і відео файли, анімації, фотографії, презентації та інше.

Список використаних джерел

1. Прокопенко А. І., Підчасов Є. В., Москаленко В. В., Доценко С. О., Лебедева В. В. Технології дистанційного навчання: методологія створення та супроводу навчальних курсів : навчальний посібник. Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди; «Мітра», 2019. 81 с.

2. Зубань Ю. О. Вимоги до навчально-методичних матеріалів дистанційної форми навчання та критерії їх оцінювання. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] Суми : Сумський державний університет, 2013. 10 с.

3. Стефаненко П. В. Теоретичні й методичні засади дистанційної освіти у вищій школі. К. 2002.

ОСОБЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СТУДЕНТООРІЄНТОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ В ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩІ

Олійник Т. О.

кандидат педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Пісоцька М. Е.

доктор педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Минко П. Є.

кандидат фізико-математичних наук, доцент

Харківський регіональний інститут державного управління НАДУПУ
м. Харків, Україна

У роботі розглянуто особливості відкритого дистанційного навчання, які обумовлені впровадженням системних змін щодо реалізації принципів соціального виміру. Особливу увагу приділено якісним трансформаціям стосовно демократизації доступу до цифрової культурної спадщини як ключового рушія підтримки інклюзивності у розв'язанні актуальних проблем освіти.

Ключові слова: відкрите ліцензування, соціальний вимір, освітні ресурси, культурна спадщина, гнучкість.

We consider the features of open distance learning that due to the systemic changes to implement the principles of the social dimension. Particular attention is paid to qualitative transformation concerning the democratization of access to digital cultural heritage as key driver of supporting inclusiveness in solving actual problems of education.

Ключові слова: open licensing, social dimension, educational resources, cultural heritage, flexibility.

Поточна пандемія спричинила раптовий перехід до віддаленої роботи та збільшення використання цифрових інструментів, що каталізувало широке обговорення впливу відкритого доступу на освітній ландшафт, характер навчання та викладання. Зрозуміло, вагомої уваги набуває озброєння особистості компетенціями 21 століття, що пов'язані зі спроможністю до гнучкого реагування на виклики та невизначеність, сприяння ініціативам сталого суспільства. Це потребує якісної трансформації закладів освіти еволюційним шляхом за умови зародження такої дійової академічної громади, коли кожен розуміє її цінність, що, безумовно, відбивається на гнучкості моделей професійно-особистісного становлення освітян.

Безперечно, реалізація необхідних змін, гуманістична орієнтація освіти, створення міцної спільноти студентів та викладачів залежать від майстерності останніх, а якість викладання за інноваційними підходами є запорукою розвитку потенціалу молоді. У сучасній освітній практиці для подолання повільності позитивних змін засновуються нові традиції, спрямовані на активну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу [3], що здатні адаптувати, критично оцінювати і модернізувати відкриті освітні ресурси.

Отже, спільне вдосконалення відкритих освітніх ресурсів (ВОР) спрямовано на впровадження та масштабування надійних першоджерел, тобто освіти без бар'єрів. У такий спосіб, забезпечення інклюзивної справедливої й якісної освіти протягом життя, що уможливить доступ усім охочим навчатися, спрямована на реальне включення всіх верств населення до соціальних змін. Вирішення цієї проблеми пов'язано із забезпеченням необмеженого використання результатів діяльності, зокрема, у галузі цифрових технологій та глобальних мереж – це розробки програмного забезпечення з відкритим кодом, у наукових дослідженнях – це рецензовані журнали, тези, наукові монографії та розділи книг, в освіті – це відкриті освітні ресурси. Тому в сучасних умовах вкрай важливо глибоке розуміння процесів проектування, опрацювання та впровадження відкритих освітніх інновацій [1].

Оскільки рівень поінформованості про OER в освіті продовжує зростати, стають необхідними трансформації відкритого дистанційного навчання, що створює можливості для залучення студентів до опрацювання засобів процесу редагування й створення контенту, які обумовлюють адаптацію до різних навчальних і культурних контекстів. У першу чергу, особливої вагомості набувають проблеми різноманітних доступних форматів для людей з особливими

освітніми потребами, а також взаєморозуміння та просування загальнолюдських цінностей. У цьому контексті постають питання підтримки студентів у процесі розробки доступних якісних освітніх ресурсів культурної спадщини, що сприяє міжкультурному діалогу, загальному розумінню процесів розвитку людства.

Враховуючи нагальні питання соціально-гуманітарної підготовки студентів, першочерговими стали відкриті ресурси екосистеми культурної спадщини Europeana, широкі можливості якої у наближенні сталого майбутнього вже усвідомило освітнє суспільство. Зокрема, масовий відкритий онлайн курс (МООС) «Цифрова освіта з культурною спадщиною» розглядає засоби інноваційної педагогіки для всіх, хто спрямований на навчання протягом життя. Цей курс використовує оцифровану колекцію культурної спадщини та вміст блогу «Викладання разом з Europeana», де учасники обговорюють загальні принципи онлайн курсів. Це пов'язує академічну теорію з дослідженнями професійного розвитку вчителів. Ресурси Europeana представлено різними мовами та у різних форматах, а різні інструменти, такі як Transcribathon, Historiana та інші готові матеріали, можна легко інтегрувати до персональних потреб.

Незважаючи на те, що відкрите дистанційне навчання пропонує нову та захоплюючу можливість запросити студентів до дослідницької діяльності, існує багато підводних каменів, що обумовлює необхідність підготовки спеціалістів для створення якісних ресурсів. Більш того, необхідні курси для фахівців, що спеціалізуються на відкритих ресурсах різних галузей, зацікавлені у розумінні необхідних ідей для найкращої підтримки студентів через складний процес спільного використання їх інтелектуальної власності за ліцензією Creative Commons.

Розуміння ідеї відкритого ліцензування за підходом, для якого ми використовували позначення «РОЗВИТОК-4В» (Реалізація Оптимального Запровадження Відкритої Інклюзивної Технології для соціально-Особистісної Компетенції) обумовлено трьома аспектами: відкриті освітні ресурси, масові відкриті онлайн курси та електронні підручники [5]. Це визначає спосіб використання ВОР, що відображає визнання авторства по відношенню до відкритої практики: «Вносити вклад» в інформування, поширення, адаптацію та опрацювання до власних потреб, «Визнавати вклад» інших дослідників, «Впроваджувати у публічний простір» у форматах, які використовуються іншими за допомогою інклюзивних освітніх практик [3, 4], і «Відкривати можливості» на основі права робити, володіти та контролювати копії контенту для власного використання.

Зауважимо, що протягом більш ніж п'яти років ми цілеспрямовано досліджуємо особливості цифрової підготовки, що призначена залучати до активного використання ресурсів відкритого доступу, критично оцінювати вплив засобів мультимедійної інформації та соціальних медіа, розбудовувати персональне навчальне середовище для розвитку академічної культури та самовдосконалення, зосереджуючись на доступних й якісних ресурсах. Зокрема, курс «Засоби цифрової підготовки» включає колекції навчальних відео, сценарії освітніх заходів, що допомагає учасникам приєднати цифрові засоби (фотографії, відео, тексти, 3D-тури) музеїв, бібліотек, архівів тощо до власних колекцій.

У такий спосіб, розв'язання багатьох питань відбувається в умовах цифрового середовища, проте переміщення певних завдань до онлайн-формату показало необхідність виваженого підходу [2], зокрема, ті види діяльності, що мають синхронний інструкторський характер, можна реалізувати в асинхронному режимі. Наш досвід свідчить, що реалізація політики відкритого руху може відбуватися за різними сценаріями студентоцентрованого навчання. Студенти мають привілеї відносно свободи досліджувати і відповідальності самостійно керувати процесом навчання.

Щоб нинішні випускники ЗВО змогли впевнено опрацьовувати відкриті розробки глобального середовища, важливо підтримувати гнучкі підходи до освіти, які все більше набувають вагомості, бо забезпечують вкрай необхідні стійкі результати. Гнучкий підхід, за визначенням сучасних дослідників, характеризується спрямованістю на надання більшого вибору, зручності та персоналізації відповідно до якостей особистості та умов, у яких відбувається навчання. Таким чином, сучасна модель педагога має враховувати прагнення студентів щодо цифрового добробуту. Водночас, навчання як соціальний досвід при переході до цифрових засобів навчального дизайну, посилює свідоме формування соціальної взаємодії як основи підготовки відповідальних громадян сталого суспільства.

Якісні трансформації системи викладання обумовлені принципами соціального виміру на майбутнє десятиліття як основи для концептуалізації різних політик щодо розширення соціальної взаємодії. Отже, у сприянні цим процесам особливу увагу привертає демократизація доступу до культурної спадщини шляхом використання засобів віддаленого впливу та інтерактивної діяльності, що водночас дозволяють покращити розуміння освітян як наблизити ефективність онлайн викладання до можливостей практики традиційних офлайн середовищ.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю., Литвинова С. Г. Корпоративні соціальні мережі як об'єкт управління освітньої соціальної системи. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 75. № 1. С. 294–316. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/>.
2. Жалдак М. І., Шишкіна М. П., Лапінський В. В. та ін. Оцінювання якості програмних засобів навчального призначення для загальноосвітніх навчальних закладів : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 132 с.
3. Прокопенко А. І., Олійник Т. О., Москаленко В. В., Лебедєва В. В. Формування цифрової грамотності педагогів в умовах інклюзивної освіти. *Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: монографія* / За заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. С. 453–460
4. Kukharensko V., Oleinik T. Open Distance Learning For Teachers. *ICTERI 2019. Vol. 2: Workshops, Kherson, Ukraine, 2019. Vol. 2393*. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2393/>
5. Ubachs G., Konings L., Brown M. (Eds.) The envisioning report for empowering universities. *EADTU*. 2017. URL:

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Пономарьова Н. О.

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

На підставі аналізу досвіду змішаного навчання на фізико-математичному факультеті ХНПУ імені Г.С. Сковороди встановлено умови його запровадження у закладах вищої педагогічної освіти (підготовка викладачів, вибір моделі, розробка навчально-методичного забезпечення, реалізації усіх складових освітнього процесу, супровід змішаного навчання).

Ключові слова: дистанційна освіта, змішане навчання, заклади вищої педагогічної освіти, умови впровадження змішаного навчання.

Based on the analysis of the experience of blended learning at the Faculty of Physics and Mathematics of G.S. Skovoroda KhNPU, the condition of its introduction in institutions of higher pedagogical education (teacher training, choice of models, development of educational and methodological support, implementation of all components of the educational process, support of blended learning).

Key words: distance education, blended learning, institutions of higher pedagogical education, conditions of introduction of changed learning.

Вся система освіти України в реаліях пандемії COVID-19 опинилася в ситуації виклику щодо невідкладного впровадження дистанційної освіти у закладах освіти усіх рівнів. Дистанційне навчання – одна із форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом із розвитком Інтернет-технологій, і на сьогодні має виділені характерні ознаки, принципи і низку теоретичних і практичних напрацювань [1]. Організація якісного масового дистанційного навчання у закладах вищої освіти – складний і багатофакторний процес, який зараз знаходиться на початку становлення та розвитку [2]. Попри наявність порівняно значної кількості наукових розвідок щодо особливостей дистанційної освіти, їх виявилось недостатньо для практичного її впровадження [3,4,5].

Отже, 2020 рік виявився для ХНПУ імені Г. С. Сковороди де-факто рушійним для опанування та впровадження дистанційної та змішаної форм освіти. Перш за все, усі співробітники факультету мали вимушені надшвидко та на високому рівні опанувати виключно новітні цифрові компетентності, а також інноваційні за сутністю підходи щодо створення нових моделей навчання. Наприклад, вже з весняного семестру розпочалася перепідготовка та підвищення кваліфікації викладачів та співробітників щодо реалізації дистанційного навчання. Так, усі викладачі фізико-математичного факультету беруть участь у онлайн-стажуваннях, курсах, вебінарах тощо відповідної тематики із одержанням сертифікатів – за період з квітня по листопад 2020 року 19 співробітників

Наукове видання

За редакцією
Золотухіної Світлани Трохимівни

**Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах
сучасних викликів: теорія і практика**
Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.)
Том 1

Відповідальна за випуск: **Н.О. Ткачова**
Технічний редактор: **О.М. Кін**

*Відповідальність за дотримання вимог академічної
добросовісності несуть автори*

Підписано до друку 26.03.2021р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – ризографія. Ум. друк. арк. 19,56.
Обл.-вид.арк. 20,64 Зам. № 580. Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди.
Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських,29.

«Мітра»
Свідоцтво про державну реєстрацію: № 3086810188
т.: +380675765437, e-mail: mitra_izdat@meta.ua
